РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2023/322 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 18 октомври 2022 година

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2020 година, раздел II – Европейски съвет и Съвет

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2020 година, раздел II – Европейски съвет и Съвет,

— като взе предвид член 100 от и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид втория доклад на комисията по бюджетен контрол (A9-0236/2022),

А. като има предвид, че съгласно член 13 от Договора за Европейския съюз всяка институция действа в кръга на правомощията, които са ѝ предоставени с Договорите, и в съответствие с процедурите, условията и целите, предвидени в тях, и като има предвид, че институциите поддържат лоялно сътрудничество помежду си;

Б. като има предвид, че съгласно член 317, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Комисията изпълнява бюджета на Съюза на своя собствена отговорност, като взема предвид принципите на доброто финансово управление, и като има предвид, че съгласно действащата рамка Комисията предоставя на останалите институции на Съюза необходимите правомощия за изпълнението на бюджетните раздели, които се отнасят до тях;

В. като има предвид, че съгласно член 319, параграф 1 от ДФЕС отговорността за освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Съюза се носи само от Парламента, и като има предвид, че бюджетът на Европейския съвет и на Съвета е раздел от бюджета на Съюза;

Г. като има предвид, че съгласно член 235, параграф 4 и член 240, параграф 2 от ДФЕС Европейският съвет и Съветът („Съветът“) се подпомагат от генералния секретариат на Съвета, и като има предвид, че генералният секретар отговаря изцяло за доброто управление на бюджетните кредити, записани в раздел II на бюджета на Съюза;

Д. като има предвид, че Европейският съвет и Съветът, в качеството си на институции на Съюза и бенефициенти на средства от общия бюджет на Съюза, следва да подлежат на прозрачност и на демократична отчетност пред гражданите на Съюза, както и на демократичен контрол върху изразходването от тях на публични средства;

Е. като има предвид, че в контекста на процедурата по освобождаване от отговорност Парламентът, като органа по освобождаване от отговорност, желае да подчертае особеното значение на по-нататъшното укрепване на демократичната легитимност на институциите на Съюза пред европейските граждани чрез подобряване на прозрачността и отчетността, от която концепцията за бюджетиране, основано на изпълнението, и доброто управление на човешките ресурси са ключови елементи;

Ж. като има предвид, че от почти двадесет години Парламентът прилага утвърдената и уважавана практика за освобождаване от отговорност на всички институции, органи, служби и агенции на Съюза във връзка с техните административни разходи и че Комисията подкрепя продължаването на тази практика;

З. като има предвид, че Европейският омбудсман („Омбудсманът“)в неговото решение в контекста на стратегическото проучване OI/2/2017/TE относно прозрачността на законодателния процес на Съвета констатира, че практиката на Съвета в законодателния процес представлява случай на лошо управление и че на този въпрос следва да се обърне внимание, за да могат гражданите да проследяват законодателния процес на Съюза;

И. като има предвид, че съдебната практика на Съда на Европейския съюз потвърждава правото на данъкоплатците и обществеността да бъдат информирани за използването на публичните приходи;

Й. като има предвид, че вече от над десет години липсата на сътрудничество от страна на Съвета в рамките на процедурата по освобождаване от отговорност пречи на Парламента да вземе информирано решение за освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета;

1. изразява съжаление, че Съветът продължава да отказва да сътрудничи при провеждането на процедурата по освобождаване от отговорност, като принуждава Парламента да отказва освобождаването му от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета;

2. изразява съжаление, че бюджетът на Европейския съвет и на Съвета не беше разделен на два отделни бюджета, както беше препоръчано от Парламента в предходните му резолюции за освобождаване от отговорност, с цел да се подобри прозрачността, отчетността и ефикасността на всяка от тези две институции;

3. припомня, че ключовите показатели за ефективност са широко признат инструмент за измерване на постигнатите резултати спрямо заложените цели; призовава Съвета в своите доклади за управлението да предостави обобщения за своите ключови показатели за ефективност и за свързаните с тях резултати;

4. изразява съжаление във връзка с липсата на информация за изпълнението на плана за действие на Съвета относно равенството между половете и за предприетите мерки за осигуряване на равни възможности за лицата с увреждания, работещи в Съвета; призовава Съвета да предостави информация на бюджетния орган относно баланса между половете, географското разпределение и лицата с увреждания сред своите служители и относно свързаните с това вътрешни политики;

5. изразява съжаление поради факта, че до този момент Съветът пренебрегва резолюцията на Европейския парламент от 17 декември 2020 г. относно необходимостта от специален състав на Съвета относно равенството между половете ([1]) и настоява, че наличието на специален институционален форум ще гарантира по-силна интеграция на принципа за равенство между половете в политиките и стратегиите на Съюза, както и съществена координация и напредък по основните досиета, свързани с равенството между половете;

6. припомня, че съгласно член 286, параграф 2 от ДФЕС Съветът назначава членовете на Сметната палата („Палатата“) след консултация с Парламента, и разбира трудностите при постигането на баланс между броя на мъжете и жените във връзка с настоящата процедура за номиниране на кандидати; посочва сериозния дисбаланс между броя на мъжете и жените в Палатата, където през 2020 г. е имало само 8 жени, спрямо 18 мъже; отново призовава Съвета да преразгледа процедурата за номиниране на кандидати с цел решаване на този проблем чрез конкретни действия, като например задължаване на държавите членки да представят по един кандидат от всеки пол;

7. изразява съжаление за това, че при процедурите за номиниране и назначаване на служители в множество институции, органи, служби и агенции на Съюза Съветът упражнява своите прерогативи, без да взема предвид становищата на заинтересованите страни; изразява съжаление по-специално за това, че Съветът многократно не е вземал предвид препоръките, които Парламентът, в неговата консултативна роля, е давал във връзка с назначаването на членове на Палатата; настоява върху необходимостта от преразглеждане на прерогативите на Съвета с оглед на гарантиране и засилване на участието на съответните институции, органи, служби и агенции;

8. припомня и подкрепя препоръките на Омбудсмана относно прозрачността на законодателния процес на Съвета; изразява съжаление за това, че процесът на вземане на решения в Съвета все още не е съвсем прозрачен, което засяга доверието на гражданите в Съюза като прозрачен субект и по този начин застрашава репутацията на Съюза като цяло; настоятелно призовава Съвета да предприеме незабавно всички необходими мерки за изпълнение на препоръките на Омбудсмана и съответните решения на Съда на Европейския съюз;

9. изразява загриженост относно все по-голямата роля на Европейския съвет по отношение на законодателните досиета, въпреки че тази институция няма нито законодателни, нито изпълнителни функции и не прилага същите стандарти за прозрачност като Съвета, което означава, че не може да му се търси отговорност; изразява съжаление относно факта, че участието на постоянните представители на държавите членки в регистъра за прозрачност е напълно доброволно, и настоява всички постоянни представителства да участват активно в регистъра за прозрачност както по време на ротационното председателство на Съвета от съответната държава членка, така и след това; счита, че съществуващите етични правила за конфликтите на интереси, кадровата въртележка между държавния и частния сектор и прозрачността на лобирането следва да бъдат затегнати и хармонизирани; насърчава Съвета да използва пълноценно системата на регистъра за прозрачност, отвъд сегашните ѝ ограничения, и призовава Съвета да отказва нерегистрирани срещи с лобисти;

([1]) ОВ C 445, 29.10.2021 г., стр. 150.

10. изразява съжаление за това, че въпреки многократните искания на Парламента, кодексът за поведение на председателя на Европейския съвет не е приведен в съответствие с кодексите за поведение на Парламента и на Комисията, по-специално по отношение на дейностите, които трябва да бъдат одобрени, след като председателят напусне своя пост;

11. изразява съжаление, че не е получена информация относно кодекса за поведение, приложим за всички служители на Съвета; отново заявява, че етичното поведение допринася за доброто финансово управление и повишава обществото доверие, което, както Палатата подчертава в своя Специален доклад № 13/2019: „Етичните рамки на одитираните институции на ЕС — възможности за подобрение“, е абсолютно необходимо за успеха на обществените политики, и по-специално, че всяко неетично поведение от страна на служителите и членовете на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза привлича голям обществен интерес и намалява доверието в Съюза;

12. отново изразява дълбоката си загриженост по отношение на потвърдените конфликти на интереси на представители на държавите членки, участващи в процесите на вземане на решения относно политиката и бюджета; счита, че представителите на държавите членки, които получават преки субсидии от Съюза чрез техни дружества, не следва да участват в политически или бюджетни дискусии и гласувания, свързани с тези субсидии;

13. отново призовава ротационните председателства на Съвета да откажат всякакво корпоративно спонсориране за покриване на част от техните разходи; разбира, че финансовите средства в националните бюджети се различават значително в отделните държави членки и че всички държави членки, независимо от това колко големи са те и какъв е техният наличен бюджет, следва да разполагат с еднакви възможности за организиране на успешно председателство на Съвета, но счита, че приемането на корпоративно спонсорство вреди на репутацията на Съвета, тъй като рискува да създаде конфликти на интереси; отново призовава Съвета да включи председателствата на Съвета в бюджета, за да се гарантира прилагането на подходящи единни стандарти за ефикасност и ефективност на работния процес;

14. припомня, че съгласно член 319 от ДФЕС Европейският парламент упражнява своите прерогативи при процедурата по освобождаване от отговорност и е единствената институция, която отговаря за освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Съюза, както и че бюджетът на Европейския съвет и на Съвета е раздел от бюджета на Съюза;

15. припомня, че съгласно член 335 от ДФЕС „[…] Съюзът се представлява от всяка от институциите по силата на административната им автономност, по отношение на въпросите, свързани с тяхното функциониране“, и че съответно, като се има предвид също член 59 на Финансовия регламент, институциите разполагат с необходимите правомощия и отговарят индивидуално за изпълнението на бюджетните раздели, които се отнасят до тях;

16. отбелязва, че съгласно член 100 от Правилника за дейността на Парламента „разпоредбите относно процедурата по освобождаване от отговорност на Комисията […] във връзка с изпълнението на бюджета се прилагат също и по отношение на процедурата по освобождаване от отговорност на […] лицата, отговарящи за изпълнението на бюджетите на други институции и органи на Европейския съюз като Съвета […]“;

17. подчертава, че от почти 20 години Парламентът прилага добре установената и уважавана практика за освобождаване от отговорност на всички институции, органи, служби и агенции на Съюза във връзка с техните административни разходи; подчертава потвърдената от Комисията позиция, че Парламентът следва да продължи да прилага тази практика;

18. изразява съжаление, че в продължение на повече от десетилетие Съветът е показал, че няма желание да си сътрудничи с Парламента в контекста на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, което прави невъзможно вземането на информирано решение от страна на Парламента относно освобождаването от отговорност; счита, че подобна липса на сътрудничество показва пълно незачитане на ролята на Парламента и нарушава принципа на лоялно сътрудничество между институциите, което води до много отрицателни последици, свързани с дискредитирането на прозрачността и демократичния контрол върху бюджета на Съюза, както и до подкопаване на доверието на гражданите в Съюза; изисква пълно зачитане на прерогативите и ролята на Парламента, в съответствие със съдебната практика на Съда на ЕС, която подчертава правото на данъкоплатците и на обществеността да бъдат информирани относно използването на публичните приходи, и подчертава, че това право е свързано с ролята на Парламента при процедурата по освобождаване от отговорност, като единствената институция, която се избира пряко от гражданите на Съюза;

19. запазва своята убеденост, че ако Съветът покаже политическа воля за сътрудничество, може да се постигне споразумение по този въпрос; отново изразява волята на Парламента за започване на конструктивен диалог, и следователно призовава Съвета да възобнови незабавно преговорите с Парламента, за да се намери решение в настоящата рамка на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета;

20. посочва, че съгласно резолюцията на Парламента от 4 май 2022 г. относно последващи действия във връзка със заключенията от Конференцията за бъдещето на Европа ([2]), в заключенията от тази конференция се изисква извършването на промени в Договорите, наред с другото, за опростяване на институционалната структура на Съюза, за осигуряване на повече прозрачност и отчетност в процеса на вземане на решения и за нов размисъл относно областите на компетентност на Съюза; счита, че очакванията на гражданите на Съюза представляват недвусмислен мандат за подобряване на прозрачността и отчетността, по-специално по отношение на бюджета на Съюза, и следователно – на процедурата по освобождаване от отговорност;

21. отново заявява, че евентуалното преразглеждане на Договорите би могло да направи процедурата по освобождаване от отговорност по-ясна и по-прозрачна, по-специално като на Парламента се предостави изричното правомощие да освобождава от отговорност всички институции, органи, служби и агенции на Съюза поотделно, но твърди, че възобновяването на преговорите между Парламента и Съвета относно процедурата по освобождаване от отговорност с оглед на намирането на решение чрез по-добро междуинституционално сътрудничество в настоящата рамка, определена от Договорите, би представлявало първата стъпка за преодоляване на сегашната безизходица.

([2]) Приети текстове, P9_TA(2022)0141.